

Det kongelige kunnskapsdepartement
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Kristiansund

01.11.2010

Høringsnotat

Høring av NOU 2010:7 Mangfold og Mestring. Flerspråklige barn, unge og voksne i opplæringssystemet.

Regjeringen oppnevnte i statsråd 24. oktober 2008 et offentlig utvalg som skulle se på opplæringstilbudet til minoritetsspråklige barn, unge og voksne. 1. juni 2010 ble NOU 2010: 7 Mangfold og Mestring avgitt til Kunnskapsdepartementet. NOUen blir nå sendt ut på høring.

Kristiansund Opplæringscenter (KO) er en skoleorganisasjon i Kristiansund kommune og har ansvar for

- norskopplæring for voksne innvandrere
- grunnskoleopplæring for voksne

i kommunene Kristiansund og Averøy i Møre og Romsdal.

Videre har Kristiansund Opplæringscenter (KO) har ansvar for

- spesialpedagogiske tiltak for voksne
- spesialpedagogiske tiltak for førskolebarn
- veiledningsansvar for barnehagene ang minoritetsspråklige barn
- logopedtjenester for alle aldre

i Kristiansund kommune.

Med dette spennet i tjenester ser vi minoritetsspråklige barn til voksne, og har prøvd å se NOU 2010:7 i dette lyset og vil kommentere punkter i utvalget arbeid.

Kap 3

Innvandrere er ”personer med to utenlandskfødte foreldre”.

Denne definisjonen er bekymringsfull, da utvikling av språk viser seg å møte vansker også hos barn som har en utenlandskfødt forelder. Disse barna er også flerspråklige, og har et klart behov for å bli ivaretatt med rutiner som en ønsker å sikre for ”innvandrerbarn”. I arbeidet med minoritetsspråklige førskolebarn i Kristiansund har vi derfor definert målgruppen til alle barn som har en eller to utenlandsfødte foreldre.

M:\DOCT

Postadresse
Postboks 460
6501 Kr-sund

Avdelinger

- Felles adm/ ledelse
- Avd Spesialpedagogiske tjenester
- Avd Bekkefarets skole
- Avd Senter for norskopplæring

Besøksadresse

Kitty Williamsensgt 2 6512 Kr-sund
Kitty Williamsensgt 2 6512 Kr-sund
Bekkefarets 13 6518 Kr-sund
Dr Werrings gt 5 6509 Kr-sund

Telefoner

71 57 59 50
71 57 59 50
71 57 50 19
71 57 59 70

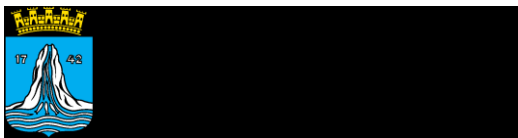
Faks

71 57 59 51

E-post

Ko@kristiansund.kommune.no

Kap 5

Vi slutter oss til utvalgets utsagn om at ”en tospråklig elev bør utvikle sitt tankeverktøy via førstespråket slik at dette igjen kan bidra til læring av andrespråket”, og slutter oss til henvisningen til at Moenutvalget (NOU 1995: 12) påpekte at det er mulig grunn til å være bekymret for de barna som ikke har et godt utviklet tankeverktøy når de skal i gang å lære andrespråket, dvs. norsk.

Utvalget viser til betydningen av å framheve elevers flerspråklighet som en ressurs, ikke som et problem. Vi vil imidlertid vise til at denne utfordringen gjelder allerede i barnehagen.

Kap 6

Utvalget viser til at det har funnet sted en sterk økning i sent ankomne minoritetsspråklige elever med liten skolebakgrunn. Mange i denne gruppen vil ha behov for et grunnskoletilbud også etter fylte 15 år. Et kriterium som fanger opp gruppen mellom 16 og 18 år bør derfor vurderes i det videre arbeidet med kostnadsnøkkelen. Vi vil vise til at denne gruppen må ha et eget fokus, hvis vi ikke skal utdanne personer som mislykkes totalt fordi vi har et system som ikke har tiltak som imøtekommer denne målgruppa. Dette gjelder både økonomi og tiltak. Generelt kan sies at å legge grunnskoletiltak til videregående/fylket ikke synes å være praktisk med den synsvinkel at færre kommuner enn tidligere har videregående skoler. Tilbudet vil derfor ikke være stedstilpasset nok for mange. Videregående skoler blir stadig mer ”sentralisert”.

Utvalgets fokus på tiltak for ”sent ankomne elever og voksne” er viktig. Mange ungdommer som med liten skolebakgrunn kommer til Norge og skal tilegne seg grunnleggende ferdigheter og samtidig lære norsk har vansker. Det må lages ordninger som gjør at disse ungdommene kan få tilegne seg grunnleggende kunnskaper. Det er ikke tilstrekkelig å kun lære godt norsk, når ”grunnmuren” den generelle kunnskapen mangler.

Kap 7

En lovfesting av arbeid med språklig kompetanse, og fokus på minoritetsspråklige barn i barnehagen støttes. Mer forskning rundt minoritetsspråklige førskolebarns flerspråklige utvikling etterlyses.

Det bør åpnes for å gi tilskudd også når barn bare har en utenlandskfødt forelder

Tilbud som åpne barnehager og språkgrupper for barn som ikke går i barnehage

Utvalgets fokus på tilføring av kompetanse og pedagogtetthet er også svært avgjørende for det arbeidet som vil være mulig å utføre i barnehagene. Økonomiske ordninger som muliggjør dette må gjennomføres.

Kap 9

Minoritetsspråklige elever som har språklige behov for det, skal tilbys et år i innføringsklasse innen de går videre til Vg1.

Minoritetsspråklige elever som har språklige behov for det, skal kunne velge å ta Vg1 over to år.

Mindretallets forslag om at det stilles krav til gjennomført norskopplæring før retten til videregående utløses.

Vi stiller oss innføringsklasse på videregående skole, og at elever skal ha mulighet til å ta VG1 over to år.

Vi mener også at mindretallets forslag om å stille krav til norskkunnskaper før retten til videregående utløses, er viktig.

M:\DOCT

Postadresse
Postboks 460
6501 Kr-sund

Avdelinger

- Felles adm/ ledelse
- Avd Spesialpedagogiske tjenester
- Avd Bekkefarets skole
- Avd Senter for norskopplæring

Besøksadresse

Kitty Williamsensgt 2	6512 Kr-sund
Kitty Williamsensgt 2	6512 Kr-sund
Bekkefarets 13	6518 Kr-sund
Dr Werrings gt 5	6509 Kr-sund

Telefoner

71 57 59 50
71 57 59 50
71 57 50 19
71 57 59 70

Faks
71 57 59 51

E-post
Ko@kristiansund.kommune.no

Kap 10

Utvalget ser at det er en utfordring å finne gode løsninger for sent ankomne elever i skjæringspunktet ungdomsskole/grunnskoleopplæring for voksne/videregående opplæring. Utvalget mener grunnskoleopplæring etter opplæringsloven § 4A-1 er lite benyttet. Når unge i aldersgruppen 16-20 år tar grunnskoleopplæring etter opplæringsloven § 4A-1, kan de på små steder risikere å havne i samme klasse som sine foreldre. Kommunen bør så langt det er mulig, organisere unge i aldersgruppen 16-20 år i egne klasser. Der elevgrunlaget er lite, bør interkommunalt samarbeid vurderes.

Grunnskoleopplæringen etter opplæringsloven § 4A-1 for den aktuelle aldersgruppen anbefales fysisk plassert på en videregående skole, selv om kommunen er ansvarlig for å gi denne opplæringen. Dette kan gjøre det lettere for de unge deltakerne. De får gå på samme skole som jevnaldrende, og på den skolen de sannsynligvis skal fortsette på etter endt grunnskoleopplæring.

Den største utfordringen for mange kommuner hva gjelder §4A er økonomi. Det er liten/ingen tradisjon på så omfattende grunnskoletiltak etter §4A som gruppa ungdommer/voksne med lite skolebakgrunn har behov for. Mange kommuners erfaring med §4A er et fag pr år. Den økonomiske utfordringen ved å skulle gi fullt grunnskoletilbud og på flere nivå "sitter meget langt inne" i svært mange kommuner. Man forsøker alle muligheter for å "presse" tilbudet over på videregående skoler, selv om det er manglende skolebakgrunn på grunnskolenivå som er behovet.

Den samme økonomiske utfordringen møter vi når/om man skal realisere et eget tilbud for gruppa 16-20 år og et annet tilbud for "voksne": Det har man ikke råd til. Hvis ikke slike "omfattende" tilbud etter §4A ikke drives i gang med øremerkede midler over ei periode for å få tilbudene opp å gå, vil man på kommunalt nivå ende opp i diskusjonen om prioritering av barn opp mot voksne.

Kap 11

Kompetansereformen har sikret viktige rettigheter som voksnes rett til grunnskole.

Denne formalia-retten er nok riktig, men er en reell rett først når det er økonomi til å gjennomføre. Det opplever vi konkret ikke er tilfelle i dag. Kommunene ser ikke at dette har vært en del av kommunens tilbud/tiltak, og at det er en rett som skal "presse seg fram" innen den kommunale økonomien ved at det må tas økonomiske ressurser fra f eks barne- og ungdomsskoler.

Kap 12

Introduksjonsprogrammet må utvides for flere deltakere i inntil 3 år. Kunnskap om metoder i introduksjonsordningen og effektene av disse må systematiseres. Det bør satses mer på differensiering av, og fleksibilitet i, norskopplæringen ut fra den enkeltes behov.

Innholdet i Introduksjonsprogrammet bør bedres. Norskopplæring har også forbedringspotensialer bl a som det vises til mot differensiering/fleksibilitet. En slik individualisering av opplæringen henger nøye sammen med økonomi i norskopplæringen og vil betinge større økonomiske ressurser enn dagens ordning (utenom de aller største byene).

Rådgivningstjenestene mot voksne bør satses spesielt på i en videre utvikling.

M:\DOCT

Postadresse
Postboks 460
6501 Kr-sund

Avdelinger

- Felles adm/ ledelse
- Avd Spesialpedagogiske tjenester
- Avd Bekkefarete skole
- Avd Senter for norskopplæring

Besøksadresse

Kitty Williamsensgt 2 6512 Kr-sund
Kitty Williamsensgt 2 6512 Kr-sund
Bekkefarete 13 6518 Kr-sund
Dr Werrings gt 5 6509 Kr-sund

Telefoner

71 57 59 50
71 57 59 50
71 57 50 19
71 57 59 70

Faks

71 57 59 51

E-post

Ko@kristiansund.kommune.no

Kap 14

Rutiner for overganger mellom barnehage og skole foreslår utvalget sikres i Opplæringsloven.

Det ville vært naturlig at denne sikringen nedfelles både i Opplæringsloven og i Barnehageloven. Dette for å tydeliggjøre dette ikke bare for skolen/skoleeier, men også for den enkelte barnehage (svært mange barnehager er privat drevet).

Utvalgets fokus på overganger er svært viktige.

Det er viktig at det lovfestes at dokumentasjon/kartlegging skal følge fra angivende part til mottagende part.

Et forpliktende samarbeid mellom fylkeskommuner og kommuner

(grunnskole/norskopplæring og videregående opplæring) er et helt nødvendig pålegg til begge parter.

Kap 16/17

Samarbeid meld foreldrene og kompetanse på dette området er viktig både i barnehage, grunnskole og videregående skole. Kompetansen på dette området må heves betraktelig. Veileder som foreslått er et fornuftig tiltak, og må følges opp med skolering.

PPT har stort behov for kompetanse på flerspråklighet både i sitt systemarbeid og i sitt kartleggingsarbeid på individnivå.

Uttalelsene er gjort bl a med bakgrunn i et detaljert forarbeid fra skolen lærere.

Helge Hansen
rektor

M:\DOCT

Postadresse
Postboks 460
6501 Kr-sund

Avdelinger

- Felles adm/ ledelse
- Avd Spesialpedagogiske tjenester
- Avd Bekkefarets skole
- Avd Senter for norskopplæring

Besøksadresse

Kitty Williamsensgt 2 6512 Kr-sund
Kitty Williamsensgt 2 6512 Kr-sund
Bekkefarets 13 6518 Kr-sund
Dr Werrings gt 5 6509 Kr-sund

Telefoner

71 57 59 50
71 57 59 50
71 57 50 19
71 57 59 70

Faks

71 57 59 51

E-post

Ko@kristiansund.kommune.no